

Ks. Andrzej Garbarz

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU TEOLOGICZNEGO
W RZESZOWIE W ROKU AKADEMICKIM 1997/98**

Studia filozoficzno-teologiczne i formację duchową w roku akademickim 1997/98 w Wyższym Seminarium Duchownym w Rzeszowie rozpoczęło łącznie na sześciu rocznikach 152 alumnów. Na pierwszy rok studiów zostało przyjętych 32 kandydatów. Alumni I roku rozpoczęli tzw. kurs wstępny 15 września. Opiekunem tego kursu został ks. prefekt dr Wacław S o p e l.

W roku sprawozdawczym odbyło się kilka znaczących dla Kościoła w Polsce wydarzeń, w których uczestniczyli przedstawiciele diecezji rzeszowskiej i rzeszowskiego Seminarium Duchownego. Wymienić trzeba przede wszystkim wizytę *ad limina Apostolorum* Biskupów Polskich. 31 stycznia 1998 r. Ojciec Święty Jan Paweł II przyjął ma audyencji przebywającego w Rzymie z tej okazji ordynariusza diecezji rzeszowskiej ks. bp. Kazimierza G ó r n e g o .

25 stycznia 1998 r. w uroczystym ingresie nowego ordynariusza diecezji tarnowskiej wzięli udział: ks. bp ordynariusz Kazimierz G ó r n y , ks. rektor WSD w Rzeszowie Wiesław S z u r e k i oficjał Sądu Biskupiego w Rzeszowie ks. dr Jan B i a ł o b o k .

W Wielki Czwartek 1998 r. minęła piąta rocznica erygowania Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie. Seminarium zostało erygowane 8 kwietnia 1994 r. Na temat rocznicy napisał artykuł ks. mgr Mieczysław L i g n o w s k i na łamach „Źródła Diecezji Rzeszowskiej” (1998, nr 19 z dn. 10. 05).

1. Formacja duchowa

Formacja duchowa w tym roku przebiegała pod hasłem *Panie każ mi przyjść do siebie* (Mt 14,28). Składały się na nią codzienne i okresowe modlitwy i ćwiczenia ascetyczne. W dniach 4-11 października odbywały się w Seminarium rekolekcje jesienne, które prowadził o. prof. dr hab. Dominik Wider, karmelita, kierownik Sekcji Duchowości na Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. W tym samym czasie odbywały się rekolekcje przed diakonatem dla alumnów roku VI. Prowadził je ojciec duchowny naszego Seminarium ks. mgr Władysław Jagustyn. Dnia 11 listopada 1997 r. święcenia diakonatu z rąk ks. bp. Edwarda Białogłowskiego otrzymało 20 alumnów.

Rekolekcje wielkopostne, które klerycy odprawiali w dniach 24-28 marca 1998 r. prowadził ks. Stanisław Witkowski MS. Ich uwieńczeniem było udzielenie posług lektoratu i akolitatu alumnom kursu III i IV. Posług tych udzielił alumnom ordynariusz diecezji ks. bp. Kazimierz Górny.

Uroczysta inauguracja roku akademickiego dla wszystkich wyższych uczelni miasta Rzeszowa odbyła się 21 października 1997 r. w rzeszowskiej katedrze. Uroczystej Mszy św. koncelebrowanej przez ks. bp. ordynariusza Kazimierza Górnego, ks. bp. Edwarda Białogłowskiego, duszpastry akademickich, księży profesorów i wychowawców alumnów, przewodniczył ordynariusz kielecki ks. bp. Kazimierz Ryzan. On też wygłosił okolicznościową homilię. Papieską Akademię Teologiczną w Krakowie, do której afiliowane jest rzeszowskie WSD reprezentował prodziekan Wydziału Teologicznego, ks. prof. dr hab. Stefan Kopeck. W uroczystości inauguracyjnej również wzięli udział przedstawiciele sąsiednich Seminarium Duchownych: z Tarnowa - ks. rektor dr hab. Alojzy Drodź, z Przemyśla - wicerektor ks. dr Marek Kowalik i ojciec duchowny ks. mgr Józef Trela, z Sandomierza - rektor ks. dr Czesław Murawski i ojciec duchowny ks. mgr Czesław Bednarz.

Tradycyjnie już, 3 listopada 1997 r. alumni wraz z księżmi moderatorami uczestniczyli we Mszy św. w intencji zmarłych w kościele Świętej Trójcy w Rzeszowie oraz w żałobnej procesji po najstarszym cmentarzu rzeszowskim. Uroczystości przewodniczył ks. bp. ordynariusz Kazimierz Górny. Kazanie w czasie Mszy św. wygłosił rektor WSD ks. dr Wiesław Szurek.

Ważnym elementem formacji duchowej były comiesięczne dni skupienia dla kleryków. W dniach 15-16 listopada 1997 r. dzień skupienia prowadził

duszpasterz akademicki o. Marek Grzełak OP. Bardzo uroczyście przygotowano się i przeżywano uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP.

7 grudnia w kaplicy seminaryjnej, ks. bp Edward Biągłowski poświęcił strój duchowny dla alumnów roku III. Sutanny przywdziało 22 alumnów. Rozważania podczas Nowenny przed uroczystością Niepokalanego Poczęcia NMP przygotowujące alumnów do obłóczyn prowadził redaktor Katolickiego Radia „VIA” w Rzeszowie, ks. mgr Edward Rusin. 14. grudnia zaś, całe Seminarium uczestniczyło we Mszy św. w kościele pw. św. Józefa w Rzeszowie - Staromieściu. Podczas tej Mszy św. śpiewał chór klerycki, a alumni III roku wykonali *Akatyst* ku czci Niepokalanej. Dzień później alumni wzięli udział w uroczystości zakończenia oktawy po uroczystości Niepokalanego Poczęcia. Słowo Boże podczas uroczystych Nieszporów wygłosił ojciec duchowny ks. Stanisław Mazur. 20 listopada 1997 r. alumni odbyli pielgrzymkę do Dukli śladami św. Jana z Dukli nawiedzając klasztor bernardynów i pustelnię.

Kolejny, seminaryjny dzień skupienia, w dniach 10-11 stycznia 1998 r., prowadził ks. Roman Marek SDB - proboszcz parafii Opatrzności Bożej w Rzeszowie. Konferencje oparte były o zawołanie św. Jana Bosco *Daj mi dusze*. 21-22 lutego, dzień skupienia dla kleryków prowadził ks. dr Michał Mierzwa, wykładowca teologii moralnej w WSD w Sandomierzu. Konferencjonista oparł swoje refleksje na pismach Sługi Bożego ks. Jana Balickiego, którego 50-lecie śmierci przypada w tym roku. 19 kwietnia, dzień skupienia w Seminarium prowadził ks. Henryk Bogdziewicz SchP. Natomiast majowy dzień skupienia poprowadził o. mgr Cherubin Pająk OFM, dyrektor Diecezjalnego Studium Organistowskiego w Rzeszowie i wykładowca śpiewu kościelnego w Seminarium. Rekolekcje przed święczeniami kapłańskimi odprawiali diakoni w Radomyślu n/Sanem. Prowadził je ojciec duchowny ks. mgr Władysław Jagustyn.

Warto odnotować także, że 18 stycznia 1998 r. wspólnota seminaryjna uczestniczyła w uroczystościach odpustowych ku czci bł. Józefa Sebastiana Pelczara, biskupa - patrona Instytutu Teologicznego, w parafii Rzeszów - Pobitno, noszącej również imię tego Błogosławionego. 6 marca 1998 r. w seminaryjnej kaplicy odbyło się wielkopostne *Nabożeństwo Siedmiu Słów Pana Jezusa z Krzyża*. Nabożeństwu temu przewodniczył ks. mgr lic. Piotr Mierzwa. Muzyczną ilustrację stanowiło oratorium pasyjne J. Heidna w wykonaniu kwintetu smyczkowego Filharmonii Rzeszowskiej.

30 listopada 1997 r. w gmachu Wyższego Seminarium Duchownego odbył się dzień skupienia dla rodziców alumnów roku I. Konferencję wygło-

sił rektor ks. dr Wiesław Szurek, zaś homilię podczas Mszy św. opiekun roku, prefekt ks. dr Wacław Sopol. 2 grudnia w kaplicy WSD odbył się Adwentowy Dzień Skupienia dla Kapłanów. Konferencję ascetyczną *Rola Ducha Świętego w życiu duchowym kapłana* wygłosił diecezjalny ojciec duchowny ks. prałat Stanisław Zych. Adorację prowadził rektor WSD ks. dr Wiesław Szurek. Od stycznia 1998 r. w kaplicy seminaryjnej odbywały się adoracje Najświętszego Sakramentu dla kapłanów Rzeszowa i okolicznych miejscowości.

10 stycznia 1998 r., także w Seminarium odbyło się spotkanie opłatkowe dla członków Stowarzyszenia Przyjaciół WSD. Spotkanie zaszczylił swoją obecnością ordynariusz diecezji rzeszowskiej ks. bp Kazimierz Górny. Obecni byli na nim także: prezes Stowarzyszenia ks. mgr Tadeusz Wyskiel, rektor WSD ks. dr Wiesław Szurek, przełożeni Seminarium i kapłani z diecezji. Podczas spotkania dokonano wyboru nowych władz Stowarzyszenia. Nowym prezesem wybrano ojca duchownego ks. Stanisława Mazurę, a zastępcą studenta KUL, ks. mgr. Jacentego Mastęja. Natomiast w dniach 13-15 marca 1998 r. w sanktuarium Matki Bożej Saletyńskiej w Dębowcu odbyły się rekolekcje zamknięte dla członków i sympatyków Stowarzyszenia Przyjaciół Seminarium. Konferencje rekolekcyjne głosił wicerektor WSD ks. dr Andrzej Garbarz. Dodać należy, że nakładem Stowarzyszenia Przyjaciół WSD w Rzeszowie ukazuje się systematycznie, redagowany przez alumnów kwartalnik seminaryjny „Znak łaski”. Pismo rozsyłane jest do wszystkich członków Stowarzyszenia Przyjaciół.

Z okazji pięciolecia istnienia Seminarium wydano numer specjalny zatytułowany *Narodziny Pięciolatka* (nr 1/2 1998).

Księża moderatorzy i profesorowie angażowali się w pracę formacyjną wielu grup i środowisk duszpasterskich działających w diecezji rzeszowskiej. Przez cały rok prowadzili formację permanentną dla księży neoprezbiterów oraz studentów Kolegium Katechetycznego. Dni skupienia dla neoprezbiterów odbywały się w tym roku w sanktuarium Matki Bożej Łaskawej Chmielniku. I tak: w dniach 26-27 września neoprezbiterzy rozważali *Doświadczenie kapłańskiej modlitwy*; 21-22 listopada 1997 r. dzień skupienia był poświęcony *Doświadczeniu katechezy*. W kolejnym zaś dniu skupienia w dniach 20-21 lutego 1998 r. *Kapłan - penitent* i *Kapłan -spowiednik*. Dni skupienia dla neoprezbiterów prowadzili: ojcowie duchowni - ks. Władysław Jagustyn i ks. Stanisław Mazur, rektor ks. dr Wiesław Szurek, wicerektor ks. dr Andrzej Garbarz, prefekt ks. mgr lic. Andrzej Cypriś, dyrektor administracyjny ks. mgr Jan Wolak. W każdym z tych dni

obecny był ks. bp Edward Biało g ł o w s k i. W dniach od 24 do 30 listopada ks. bp Edward Biało g ł o w s k i przewodniczył również rekolekcjom dla kapłanów i kleryków w Gródku Podolskim na Ukrainie. Ksiądz Biskup nauki rekolekcyjne oparł o hasło roku *Duch Święty wszystkiego was nauczy*.

Spotkania formacyjne dla studentów Kolegium Katechetycznego odbywały się w Domach Rekolekcyjnych w Przybyszówce i w Niechobrzu. Przewadzili je m.in. ks. bp Edward Biało g ł o w s k i, ks. dr Jerzy Buczek, ks. dr Marian Czenczek, ks. dr Andrzej Garbarz, ks. mgr lic. Piotr Mierzwa, ks. mgr lic. Adam Podolski, ks. mgr lic. Jan Szczupak.

W dniach 8-9 listopada 1997 r. w Ośrodku Rehabilitacyjno-Wypoczynkowym Caritas Diecezji Rzeszowskiej w Myczkowcach odbyło się spotkanie formacyjne wolontariuszy Caritas, którzy podczas wakacji będą pełnić funkcje wychowawców dzieci w koloniach organizowanych przez Caritas. Uczestniczyło w tym spotkaniu 90 osób. Konferencje ascetyczne wygłosił ojciec duchowny ks. mgr Władysław Jagustyn, a wykłady na temat *Wychowanie do miłości* i *Wychowanie patriotyczne* wygłosił ks. mgr lic. Adam Podolski. We wspomnienie św. Cecylii 22 listopada, swój dzień skupienia przeżywali organiści z terenu diecezji. Konferencje wygłosili: ks. Andrzej Zajac z Tarnowa i o. Cherubin Pająk. Mszy św. przewodniczył i kazanie wygłosił ks. bp Edward Biało g ł o w s k i.

6 grudnia 1997 r. w kościele OO. Bernardynów, pod przewodnictwem ks. abpa Ignacego Tokarczuka, odbył się adwentowy dzień skupienia dla nauczycieli i wychowawców. Konferencje wygłosili: ks. mgr lic. Jan Szczupak nt. *Rola Ducha Świętego - propozycje pracy* i ks. mgr Jan Prucnal, spowiednik alumnów w WSD w Rzeszowie, nt. *O potrzebie duszpasterstwa nauczycieli*. Podczas tego dnia skupienia odbyła się także promocja nowej książki ks. abp. I. Tokarczuka *W służbie Kościoła i Narodu*. W wydaniu tej książki pomagała dr Lucyna Żbikowska, wykładowca WSP i WSD w Rzeszowie. Sprawozdanie z tego dnia zamieszczono w „Źródle Diecezji Rzeszowskiej” (1998, nr 3 z dn. 18. 01).

W dniach 18-19 grudnia w kościele Świętej Trójcy w Rzeszowie odbyły się rekolekcje adwentowe dla pracowników lecznictwa. Rekolekcje te zorganizował wspólnie z Duszpasterstwem Służby Zdrowia Oddział Rzeszowski Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich. Konferencje w oparciu o hasło: *Służyć życiu oznacza służyć Bogu w człowieku* głosił rektor WSD ks. dr Wiesław Szurek. Środowisko medyczne zorganizowało także spotkania opłatkowe. 7 stycznia 1998 r. w Gorlicach w spotkaniu członków Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich uczestniczyli m.in. ks. bp Edward

Białogłowski i asystent kościelny tego Stowarzyszenia w diecezji rzeszowskiej ks. dr Andrzej Garbarz. Oni również spotkali się z członkami Stowarzyszenia dnia 18 stycznia 1998 r. w Szpitalu Wojewódzkim nr 2 w Rzeszowie. W spotkaniu w Rzeszowie ponadto wzięli udział m.in. asystent kościelny Katolickiego Stowarzyszenia Pielęgniarek i Położnych ks. mgr lic. Jan Szczupak oraz diecezjalny duszpasterz Służby Zdrowia ks. mgr Władysław Kret.

W Wielki Piątek 1998 r. na Al. Sikorskiego w Rzeszowie odprawiona została Droga Krzyżowa dla mieszkańców parafii katedralnej. Uczestniczyła w niej również cała wspólnota seminarystów. Rozważania przygotował i prowadził prefekt Seminarium ks. dr Wacław Sopeł. W Wielką Sobotę 1998 r. natomiast, w kościele Chrystusa Króla odbył się dzień skupienia dla korzystających z Kuchni Caritas w Rzeszowie. Nauki w oparciu o hasło *Bóg nas kocha choć jesteśmy grzeszni* głosił ks. mgr Władysław Jagustyn.

Na zakończenie semestru zimowego, w dniu 19 stycznia 1998 r. na wspólnej modlitwie w rzeszowskiej katedrze zgromadziło się blisko 1000 studentów z Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Mszy św. przewodniczył oraz słowo Boże wygłosił ks. dr Zbigniew Bielamowicz. Podobne spotkanie modlitewne odbyło się pod koniec semestru letniego. Mszę św. sprawowali ks. dr Zbigniew Bielamowicz i ks. dr Andrzej Garbarz, wykładowcy etyki w WSP w Rzeszowie.

13 maja 1998 r., w rzeszowskiej katedrze zainaugurowano coroczne nabożeństwa fatimskie. Mszy św. przewodniczył rektor WSD ks. dr Wiesław Szurek, a kazanie wygłosił prefekt ks. mgr lic. Andrzej Cypriś. Procesję fatimską poprowadził ordynariusz rzeszowski ks. bp Kazimierz Górny.

2. Formacja intelektualna i pastoralna

Systematyczną pracę naukową uzupełniało w tym roku wiele wykładów zaproszonych gości oraz sympozja, konferencje i spotkania naukowe. Gościem Seminarium była dwukrotnie s. Aurelia Dami, matka generalna Zgromadzenia Sióstr Szpitalnych od Miłosierdzia. Udzieliła ona wywiadu alumnom na temat pracy Zgromadzenia i planów jego działalności w Polsce.

5 marca w auli WSD w Rzeszowie o. prof. dr hab. Mieczysław Albert Krapiec wygłosił dwa wykłady: *Po co filozofia potrzebna jest teologii* i *Kim jest człowiek*. W dniu 16 marca w odbyło się spotkanie z ks. prof. dr hab. Bolesławem Kumorem. Ks. Profesor przedstawił referat pt. *Organizacja Ko-*

ściola w Polsce. Metropolie i diecezje w latach 998-1992. 15 maja gościem Seminarium był o. Christopher Lowe z benedyktyńskiej wspólnoty anglikańskiej w Londynie. Przedstawił on całokształt stosunków katolicko-anglikańskich oraz odpowiadał na pytania kleryków. Gościowi towarzyszył ks. dr Stanisław Kozła, wykładowca teologii ekumenicznej na KUL w Lublinie i w WSD w Rzeszowie.

Na zaproszenie seminaryjnego Koła Trzeźwości w dniu 7 marca w Seminarium gościli: ks. mgr Maciej Figura - opiekun Kręgu AA w Ropczycach i J. Rachwał, psycholog z Przychodni Uzależnień w Ropczycach oraz członkowie AA i AL-Anon. Natomiast w dniach 7-9 marca w katedrze rzeszowskiej, klerycy Daniel Drodz i Dariusz Weryński wzięli udział w spotkaniu Apostolatu Trzeźwości z krajowym koordynatorem duszpasterstwa trzeźwości, ks. prałatem Henrykiem Korzą.

W dniach 10-12 października w Centrum Edukacji i Zarządzania Magurskiego Parku Narodowego w Krempnej odbyło się seminarium nt. *Sacrum i przyroda*. Organizatorami byli: Papińska Akademia Teologiczna w Krakowie, Uniwersytet Jagielloński, Magurski Park Narodowy i Koło PTTK o/Krakowskiego „Pielgrzym”. Sprawozdanie z tego seminarium zamieściło „Źródło Diecezji Rzeszowskiej” (1997, nr 45 z dn. 9.11).

Klerycy Jan Kulig i Dariusz Weryński reprezentowali naszą diecezję w Częstochowie na V Sympozjum duszpasterzy katolickich ośrodków i wspólnot pomagającym ludziom uzależnionym. Sympozjum odbyło się pod hasłem: *Koncepcje terapeutyczne środowisk katolickich zajmujących się osobami zagrożonymi narkomanią*.

W dniach 11-12 grudnia 1997 r. Zakład Nauk Humanistycznych Politechniki Rzeszowskiej zorganizował Ogólnopolską Konferencję Naukową nt. *Człowiek w procesie gospodarowania*. Referaty na tej konferencji wygłosili m.in. ks. dr Ryszard Bótkowski MSF, proboszcz parafii pw. Świętej Rodziny w Rzeszowie i wykładowca etyki w Politechnice Rzeszowskiej, który mówił nt. *Aspekty społeczne w gospodarce* i ks. dr Andrzej Garbarz, który wygłosił referat pt. *Aspekty etyczne w procesach gospodarczych według nauczania Jana Pawła II*.

Natomiast 14 lutego w gmachu Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie odbyło się spotkanie samorządowców z terenu diecezji rzeszowskiej. Udział w spotkaniu wzięli: ks. bp Kazimierz Górny, dziekani z diecezji, prezydenci i burmistrzowie miast, wójtowie gmin, sołtysi, parlamentarzyści z Ziemi Rzeszowskiej z wicemarszałkiem Sejmu Stanisławem Zajacem i senatorem RP dr. Mieczysławem Janowskim na czele.

Omawiano aktualne, istotne sprawy dla Ojczyzny i regionu. Również w gmachu Seminarium odbyła się w dniu 20 lutego konferencja naukowa pt. *Sluzba dziecku w instytucjach świeckich i kościelnych*. Konferencję zorganizowano we współpracy WSD z Instytutem Pedagogiki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Obszerne sprawozdanie z tej konferencji zamieściło „Źródło Diecezji Rzeszowskiej” (1998, nr 12 z dn. 22.03).

Księża profesorowie i alumni brali udział w wielu ogólnopolskich zjazdach i spotkaniach naukowych. Na Zjeździe Liturgistów, który odbył się w Łodzi w dniach 10-11 września 1997 r. WSD w Rzeszowie reprezentowali: ks. dr Marian Czenczek i ks. mgr lic. Stanisław Mazur. Ks. dr Andrzej Garbarz i ks. dr Waław Sopol uczestniczyli w Krakowie w spotkaniu wykładowców teologii moralnej w Seminariach Duchownych afiliowanych do Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Spotkanie to odbyło się 8 stycznia 1998 r. W dniach 7-9 czerwca 1998 r. profesorowie Seminarium ks. dr Andrzej Garbarz, ks. dr Waław Sopol i ks. dr Andrzej Więckowski wzięli udział w spotkaniu naukowym Sekcji Teologów Moralistów Polskich w Konstancinie. Wiodącym tematem było: *Teologia moralna a współczesne zagrożenia*. Z okazji 30-lecia istnienia Instytutu Liturgicznego im. Michała Giedroycia, zorganizowanego przy Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, w dniach 8-9 maja 1998 r. odbyło się sympozjum na temat *Kanonizacje a nowa ewangelizacja*. W sympozjum uczestniczył ojciec duchowny ks. dr Stanisław Mazur.

10 marca 1998 r. w Metropolitalnym Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie odbyło się sympozjum nt. *Konkordat 1993 jako dar i zadanie dla Kościoła i Polski*. Rzeszowskie Seminarium reprezentowali klerycy: Piotr Kura, Mirosław Juchno i Marek Draus. Natomiast w dniu 13 marca rzeszowscy klerycy Janusz Lubelczyk, Józef Mucha i Marcin Saj uczestniczyli w sympozjum zorganizowanym przez Instytut Eklezjologii i Dialogu przy Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Tematem sympozjum było *Pojednanie - dar Boga i źródło nowego życia*.

W dniach 20-22 marca w Trzebnicy k/Wrocławia w spotkaniu referentów powołaniowych wzięli udział: diecezjalny referent powołaniowy ks. prałat Stanisław Zych oraz prezes kleryckiego Koła Powołaniowego kleryk Witold Wójcik. W dniach 30-31 maja alumni Piotr Kura, Stanisław Szeliha, Mirosław Juchno, Stanisław Szczachor i Marcin Saj wraz z diecezjalnym referentem ds. misji ks. mgr. Stanisławem Tarnawskim uczestniczyli w II Krajowym Kongresie Misyjnym Dzieci w Częstochowie. Hasłem Kongresu było: *Pokój i miłość wszystkim dzieciom świata*.

W dniach 14-15 marca przedstawiciele WSD w Rzeszowie, a mianowicie księży przełożeni oraz klerycy kursów II i V uczestniczyli w sesji naukowej z okazji 50. lecia śmierci Sługi Bożego ks. Jana Balickiego, która odbyła się w auli Instytutu Teologicznego w Przemyślu. Na sesji tej byli obecni także rzeszowscy biskupi: ks. bp ordynariusz Kazimierz Górny i ks. bp Edward Biało-głowski. Nabożeństwo różańcowe w intencji beatyfikacji ks. Balickiego poprowadził rektor WSD w Rzeszowie ks. dr Wiesław Szurek.

25 kwietnia 1998 r., w Domu Katechetycznym w parafii pw. Podwyższenia Krzyża w Rzeszowie odbyło się sympozjum nt. *Jak oceniać w katechezie?* Organizatorem spotkania był Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej. W sympozjum wzięli udział profesorowie i alumni WSD. Obszerne sprawozdanie z tego spotkania zamieściło „Źródło Diecezji Rzeszowskiej” (1998, nr 22 z dn. 31.05).

Owoce pracy naukowej Instytutu Teologicznego jest uzyskiwanie stopni naukowych i absolutorium. W bieżącym roku stopnie naukowe uzyskało wiele osób. 9 marca 1998 r. ojciec duchowny WSD w Rzeszowie ks. Stanisław Mazur na Wydziale Teologicznym KUL obronił pracę doktorską *Zwyczaj, obrzędy i wierzenia Adwentu i Bożego Narodzenia regionu jasielskiego* napisaną pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Jerzego Kopcia. W obronie uczestniczyli m.in. profesorowie WSD, pracownicy Kurii oraz księża studenci KUL z naszej diecezji.

11 maja 1998 r. w Seminarium odbył się egzamin magisterski i obrona prac księży diakonów. Komisji egzaminacyjnej przewodniczył prodziekan Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie ks. prof. dr hab. Stefan Koperek. Komisję tworzyli: rektor WSD ks. dr Wiesław Szurek, ks. dr Michał Bednarz, ks. dr Jerzy Buczek, ks. dr Jan Edling, ks. dr Andrzej Garbarz oraz księża promotorzy poszczególnych magistrantów. W wyniku egzaminu stopień magistra teologii uzyskali:

Bielecki Robert. Praca magisterska *Ocena moralna muzyki rockowej na podstawie wybranych utworów*. Promotor: ks. dr Andrzej Garbarz;

Cyran Maciej. Praca magisterska *Geneza Kościoła w pismach Księdza Profesora Czesława Bartnika*. Promotor ks. dr Jerzy Buczek;

Czenczek Roman. Praca magisterska *Późnogotycki tryptyk Sacra Conversazione w kościele parafialnym w Połomii*. Promotor: ks. dr Zbigniew Bielamowicz;

Drozd Dariusz. Praca magisterska *Religijność jako jedna ze zmiennych w procesie psychoterapii*. Promotor: ks. dr Władysław Szewczyk;

Fijałkiewicz Mariusz. Praca magisterska *Wpływ Stowarzyszenia Żywego Różańca na rozwój form kultu maryjnego w sanktuariach diecezji rzeszowskiej*. Promotor: ks. dr Piotr Gajda;

Godlewski Tomasz. Praca magisterska *Specyfika bractwa różańcowego*. Promotor: ks. dr Piotr Gajda;

Grzywacz Tomasz. Praca magisterska *Pozawerbalne formy ekspresji osobowości i możliwość ich wykorzystania w duszpasterstwie*. Promotor: ks. Piotr Gajda;

Hyziak Krzysztof. Praca magisterska *Preferencje katechety duchownego i świeckiego w ocenie młodzieży maturalnej szkół średnich*. Promotor: ks. dr hab. Kazimierz Bełch;

Przędzik Rafał. Praca magisterska *Postawy moralne w wybranych zbiorach opowiadań Elizy Orzeszkowej („W zimowy wieczór” i „Melancholicy”)*. Promotor: ks. dr Andrzej Garbarz;

Skiba Mariusz. Praca magisterska *Problematyka rodzinna w kazaniach księdza Juliana Michalca*. Promotor: ks. dr Andrzej Garbarz;

Słowik Piotr. Praca magisterska *Teologia kultu maryjnego w pismach o. S.C. Napiórkowskiego OFMConv*. Promotor: ks. dr Jerzy Buczek;

Tarnawski Piotr. Praca magisterska *Enneagram w diagnozie i psychoterapii osobowości*. Promotor: ks. dr Władysław Szewczyk;

Tomczyk Andrzej. Praca magisterska *Kapłan a kobieta w świetle Listu Ojca Świętego Jana Pawła II do kapłanów na Wielki Czwartek 1995 roku*. Promotor: ks. dr Andrzej Garbarz;

Trawka Maciej. Praca magisterska *Znaczenie perykopy o powołaniu pierwszych uczniów w IV Ewangelii (J 1,35-42). Studium literacko-teologiczne*. Promotor: ks. dr Michał Bednarz;

Trela Jan. Praca magisterska *Kongres Rodzin w Diecezji Rzeszowskiej w Międzynarodowym Roku Rodziny 1994*. Promotor: ks. dr Andrzej Garbarz;

Ziobro Sławomir. Praca magisterska *Treści pedagogiczno-etyczne w kazaniach Księdza Jerzego Popiełuszki*. Promotor: ks. dr Wiesław Szurek.

Oprócz diakonów prace magisterskie przedstawili i obronili następujący księża:

ks. Fila Józef. Praca magisterska *Eucharystia w świetle konferencji głoszonych podczas Pieszej Pielgrzymki Rzeszowskiej na Jasną Górę*. Promotor: ks. dr Andrzej Garbarz;

ks. Kuś Andrzej. Praca magisterska *Okupacyjne warunki działalności parafii łacińskich w Przemyślu*. Promotor: ks. dr Stanisław Nabywaniec;

ks. Rejman Adam. Praca magisterska *Etyczne posłannictwo lekarza w świetle Karty Pracowników Służby Zdrowia*. Promotor: ks. dr Andrzej Garbarz.

Diakoni piszący prace magisterskie z historii Kościoła pod kierunkiem ks. dr. Stanisława Nabywańca obronili je na KUL w Lublinie. Są to:

Szopa Krzysztof. Praca magisterska *Parafia Frysztak w latach 1918-1945*;

Tendelski Gabriel. Praca magisterska *Prepozytura szpitalna i szpital ubogich w Tyczynie w latach 1500-1957*;

Zych Sławomir. Praca magisterska *Szpital ubogich przy kościele parafialnym w Zabierzowie w latach 1619-1939*.

Przez cały rok odbywały się zajęcia na dwóch latach - drugim i trzecim w Kolegium Katechetycznym oraz na Podyplomowym Studium Prorodzinnym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. W bieżącym roku ukończyło Kolegium Katechetyczne 61 osób świeckich, natomiast na Podyplomowym Studium Prorodzinnym studia odbywa 97 osób.

Istotnym dorobkiem Instytutu Teologicznego były różnego rodzaju publikacje. Znaczący wpływ na to miał fakt powołania do istnienia Wydawnictwa Diecezji Rzeszowskiej, którego dyrektorem został ks. mgr lic. Piotr Mierzwa - dyrektor Poligrafii Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie. Do pracy w Wydawnictwie został skierowany także ks. mgr Stanisław Buszta. Wymieńmy niektóre jedynie spośród licznych pozycji wydanych w tym roku przez Poligrafię WSD.

Staraniem Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Rzeszowie ukazała się książka pod redakcją Jaromira Kwiatkowskiego pt. *Parafie św. Wojciecha w Rzeszowskim*. Publikacja zawiera 26 kolorowych zdjęć autorstwa ks. mgr. Bogdana Janika, dyrektora Ośrodka Caritas Diecezji Rzeszowskiej w Myczkowcach. Wstęp napisał ojciec duchowny WSD ks. mgr lic. Stanisław Mazur. Książkę wydrukowano w Poligrafii WSD w Rzeszowie. Trzeba odnotować ważną dla diecezji rzeszowskiej książkę ks. dr. Jana Białoboka *Błogosławiona Karolina Kózka*. Poligrafia wydrukowała szereg materiałów duszpasterskich oraz prac naukowych. Warto zauważyć również pracę zbiorową pod redakcją prof. dr. hab. Janusza Homplewicza i ks. dr. Andrzeja Garbarza zawierająca materiały z sesji naukowej z 14 kwietnia 1997 r. *Myśl pedagogiczna ks. Bronisława Markiewicza*. Pokłosem pielgrzymki kapłanów do Ziemi Świętej jest książka ks. dr. Andrzeja Skiby *Pielgrzymka do Ziemi Świętej*. Ukazał się także kolejny numer rocznika *Resovia Sacra*.

W innym wydawnictwie wydano między innymi *Kazania* autorstwa nieżyjącego już, długoletniego proboszcza w Łąncucie ks. prałata Stanisława Decow-

skiego w 100-lecie jego urodzin. Książka ukazała się staraniem ks. mgr. Jana Cebulaka, proboszcza w Kątach k/Jasła. Na uwagę zasługują także pogadanki ks. mgr. Edwarda R u s i n a z Londynu emitowane w ubiegłym roku na falach Katolickiego Radia „VIA”. Książka ukazała się pt. *Radiowy pomost*. W związku z beatyfikacją 12 maja 1998 r. na Placu św. Piotra w Rzymie siedmiu hiszpańskich wizytek, męczenniczek madryckich z okresu wojny domowej w Hiszpanii w latach 1936-1939, wizytki z Jasła, a dokładniej s. Małgorzata Maria Wójcik VSM, opracowały i wydały książkę pt. *Było ich siedem*.

Wprawdzie wspomniane pozycje nie należą ściśle do działalności Instytutu, ale przykładowe ich podanie ukazuje pracę różnych ludzi i środowisk w diecezji rzeszowskiej. W pracę tę włączało się wielu księży profesorów i alumnów rzeszowskiego Seminarium. Jest to widoczne w publikowanych artykułach na łamach „Źródła Diecezji Rzeszowskiej”, „Niedzieli Południowej”, „Zwiastowania”, „Znaku łaski” i innych ogólnopolskich i lokalnych pism. Klerycy pod kierunkiem opiekuna Koła Misyjnego ks. mgr. lic. Andrzeja C y p r y s i a opracowywali i wydawali „Biuletyn Misyjny” zawierający katechezy i nabożeństwa o tematyce misyjnej. Cały rok grupa alumnów uczestniczyła również w spotkaniach formacyjnych Ruchu „Światło-Życie”, które prowadził jeden z moderatorów diecezjalnych Ruchu ks. mgr. Mariusz C y m b a ł a. Opiekunem Oazy w Seminarium jest ks. dr Wacław S o p e l. Działały aktywnie również inne koła naukowe i duszpasterskie - Koło Caritas pod kierunkiem ks. Władysława J a g u s t y n a i Koło Historyczne pod kierunkiem ks. dr. Stanisława N a b y w a ń c a.

W ramach przygotowania pastoralnego w I semestrze odbywał się kurs pastoralny diakonów, obejmujący zajęcia w duszpasterstwach specjalistycznych działających w parafiach miasta Rzeszowa. Diakoni posługiwali m.in. w rzeszowskich szpitalach, duszpasterstwie akademickim, charytatywnym prowadzonym przez Caritas Diecezji Rzeszowskiej oraz Fundację „Wzrastanie” i innych. Wszyscy alumni odbywają dwutygodniową praktykę duszpasterską z różnymi grupami działającymi w diecezji. Ponadto klerycy kursów IV i V odbyli dwutygodniową praktykę pastoralną we własnych parafiach. Na praktykę tą składa się: praktyka liturgiczna, homiletyczna, katechetyczna i pastoralna.

Pomocą w studiach służyła biblioteka i zakłady naukowe. Systematycznie powiększono zasoby biblioteczne. Pod kierunkiem dyrektora biblioteki ks. dr. Stanisława N a b y w a ń c a trzy panie katalogują zbiory biblioteczne.

W minionym roku akademickim szeroką działalność prowadziła pracownia komputerowa. Odpowiedzialnym za jej działalność był z ramienia

przełożonych ks. mgr lic. Andrzej Cypryś. Pomagali mu klerycy: Artur Wesołowski, Mirosław Pondo, Piotr Koziara i Witold Pazdan. W drugim semestrze administratorem pracowni został p. Dariusz Kuzia-ra, a pomagał mu kleryk Marek Draus.

Sieć pracuje w środowisku *Novell InterenetWare* bazującym na *Nowell NetWare 4.11*. Serwer seminaryjny nazywa się *prorok* i posiada adres: *pro-
rok.wsd.rzeszow.pl*. Seminarium posiada 33 adresy sprzętowe TCP/IP umożliwiające bezpośrednie połączenie komputera z Internetem. W bieżącym roku zainstalowano pocztę elektroniczną (e-mail) oraz program do administrowania sieci: *Novell GroupWise 5.2* oraz *NovellWise 2. 1*. Obecnie utworzonych jest 50 kont poczty elektronicznej.

Serwis www naszego Seminarium posiada własny adres *http://www.wsd.rzeszow.pl* i konto do samodzielnej aktualizacji serwisu. Do kontaktu z administracją RMSK jest do dyspozycji konto pocztowe: *wsd@ewa.prz.rzeszow.pl*. Serwis seminaryjny poszerzono w tym roku o wiadomości i materiały z działalności kleryckiego Koła Misyjnego i agendy trzeźwościowej.

W I semestrze w pracowni odbywały się zajęcia z *Zastosowań informatyki w duszpasterstwie*. Zajęcia prowadzone były w oparciu o specjalnie wydany podręcznik autorstwa p. prof. dr. hab. Jerzego Bajorka z Politechniki Rzeszowskiej *Zastosowania informatyki w duszpasterstwie*. Podręcznik ten został rozprowadzony także poza Seminarium. W pracowni komputerowej znajduje się biblioteczka, która gromadzi podręczniki i czasopisma fachowe. Ostatnio w pracowni komputerowej dokonano nowelizacji sprzętu i oprogramowania. Od nowego roku akademickiego klerycy będą pracowali na programach środowiska *Windows 95*, pakietu *Office 97* i *Works 4.0*. W przypadku rozszerzenia sieci o kolejne stanowiska niezbędny jest zakup dodatkowych licencji. W najbliższym czasie planowana jest modernizacja pracowni. Wymienione będą procesory z 486DX2 na Pentium 200 MMX (cztery stanowiska). Dodatkowo planowane jest zakupienie nowych monitorów kolorowych, dysków twardych i pamięci DIMM. Zmienione będzie również oprogramowanie. Zakupiony zostanie *Windows 95*, *Word 7.0*, *Works 4.0*. Istnieją plany zakupu dysku twardego dla serwera, w celu zwiększenia obszaru wolnej pamięci dla użytkowników sieci.

Aktualnie przygotowywany jest również nowy podręcznik *Zastosowania informatyki w duszpasterstwie*, wyd. 3. Autorami podręcznika są: prorektor Politechniki Rzeszowskiej prof. dr hab. Jerzy B a j o r e k , mgr Mariusz T r o j n a r , mgr Maria P o p e k oraz ks. mgr lic. Andrzej C y p r y ś .

3. Formacja kulturalna

Klerycy uczestniczyli w ciągu roku w wielu imprezach kulturalnych na terenie miasta Rzeszowa, m.in. w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej i w Filharmonii Rzeszowskiej. Koordynatorem życia kulturalnego w Seminarium zajmował się prefekt ks. dr Wacław S o p e l .

W ramach Dni Kultury Chrześcijańskiej w Rzeszowie klerycy IV roku zaprezentowali w parafii św. Józefa w Rzeszowie - Staromieściu spektakl *Ku wolności...* Sztuka powstała w oparciu o teksty *Dziadów* (cz. III) Adama Mickiewicza. Przedstawienie wyreżyserował mgr Jacek L ę c z n a r , aktor Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie i wykładowca fonetyki w WSD w Rzeszowie. Wcześniej sztukę tę klerycy przedstawili w auli Seminarium.

1 czerwca klerycy I roku przedstawili *Hioba* według dramatu Karola Wojtyły. W spektaklu wzięli udział członkowie Stowarzyszenia Przyjaciół WSD. Także tę sztukę reżyserował mgr Jacek L ę c z n a r .

W minionym roku alumni WSD w Rzeszowie wzięli po raz kolejny udział V Mistrzostw Polski Seminariów Duchownych w Piłce Nożnej. Opiekunem drużyny piłkarskiej jest prefekt ks. Andrzej Cypryś. 13 listopada 1997 r. na stadionie Stali Van Pur Rzeszów w ramach rozgrywek nasi klerycy pokonali kleryków z Krakowa 1:0. Kolejnym przeciwnikiem rzeszowskich alumnów była reprezentacja WSD z Białegostoku. Mecz wygrali klerycy z Rzeszowa 5:0.

Niniejsze sprawozdanie odnotowuje jedynie ogólny, zewnętrzny zarys działalności Instytutu Teologicznego im. bł. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie. Na działalność tę i jej owoce składa się przecież wysiłek wewnętrzny, duchowy i intelektualny każdego z profesorów, kapłanów i świeckich, alumnów, katechetów, organistów i wszystkich tych, którzy w pracy formacyjnej uczestniczą. Należy wyrazić wielkie dziękczynienie Bogu i wdzięczność ludziom za całokształt pracy i osiągnięć rozwijającej się dynamicznie rzeszowskiej instytucji kościelnej w kolejnym roku pracy.

Ks. Andrzej Garbarz